

Vrednik Jakob Aléšovec.

Izhaja po
enkrat na mesec v Ljubljani,
kedar ga prebere in ne
konfiscira policija.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po
30 kr. v administraciji, Ključarske ulice (pod mestnim
trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Velja
celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50
kr. in četrť leta 80 kr. za vsacega
brez ozira na stan, narodnost in
vzro.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Mož — beseda.

(Žalostna popevka nesrečnemu 24. dnevu septembra slabega leta 1881.)

Poslušajte deželani,
Kaj zgodilo se v Ljubljani
Letos mesca kimovca
Tega štirindvajset'ga.

Kranjski zbor — ta reč je znana,
Je deželi huda rana,
Z grozno silo voljen bil,
Narod ves se je solzil.

Leta tri poslanci naši
So sedel' pri vroči kaši;
Je dobili niso nič,
Jedel jo nemčurški tič.

Lani so pa možko rekli:
„Zdaj se več ne bomo pekli;
V zbor nas tak ne bode več,
Nočemo nemčurjem streč'“.

Narod ves glasno prikima,
Ker od zbora prav nič nima,
Dokler v njem nemčur gospod,
Ki zatira le naš rod.

Vsak je zdaj tako pač sodil:
„Taafe bode zbor razpodil;
Volimo si družega,
Da deželi se podá.“

Pa minister nič ni slišal,
Vedno je le svojo tišal;
Zbora nam razpustil ni,
Ker se njemu ne mudi.

„Saj Sloven'c je dobra duša,
Ki obljube rad poslušá;
Je vesel, da le živi,
Bati se ga treba ni.“

Tak je Taafe svojo godil
In Slovence dobro sodil;
Ni razpustil zbora, ne, —
Marveč sklical skup ga je.

Zdaj si človek lahko misli,
Kak so b'li obrazi kisli,
Ko novica čudna ta
Je na Kranjsko sëm prišla.

Doktor Bleiweis, ta naš oče,
V zbor nikakor iti noče:
„Če v tak zbor še kedaj grem,
Čast politično s' ožgem.“

„Možka sodba ta očeta
Bo poslancem vsem pač sveta,
Sodil je slovenski svet —
Za domačo stvar ves vnet.“

Zdaj strmite deželani,
Vi pravični stvari vdani,
Kaj zgodilo se vam je,
Da veste, pri čem da ste.

Mož beseda ni veljala,
Bleiweisova nič ni zdala, —
Rekel doktor je Vošnjak:
„Jaz odslej vam bom prvak.“

Bobnal, dregal je in trobil,
Da bi nekaj jih pridobil;
In res! našel jih je več,
Ki so šli za njim pod meč.

Tak so v zbor prišepetali,
Da nemčurjem hlapčevali
Bodo dalje še lepó, —
Dokler Taafe hotel bo.

Pridno bodo zborovali,
Bob ob steno še metali;
Ti pa, narod, plačal boš
Jim za to krvav še groš.

Za to gre Vošnjaku slava,
On je zvita, modra glava;
Vrgel s trona Bleiweisa,
Sesti na-nj 'če sam — ha ha!

Pavliha.

Skoro ves svet sem bil že prebrodil kolikor toliko vsako leto, le na Hrvaškem sem bil davno že in samo enkrat, ko me je pot skozi peljala v Bosno. Takrat so me skusili Hrvatje z vinom pod mizo spraviti, pa se je ravno narobe poneslo jim, namreč jaz sem jih vse skup pod mizo spravil, potlej sem ga pa ruknil še en bokal za odhod. Ker toraj že toliko časa nisem videl Hrvatov, sem si mislil: boš pa vendar zopet enkrat tje dol stopil pogledat, če so še živi in kako se jim kaj godi. — Sem pa napravil se in stopil čez mejo, ker od nas do Hrvatov tako ni več ko en korak.

Komaj sem čez mejo, kar vidim povsod strašno gibanje, še huje ko takrat na Kranjskem, ko smo po bričih v deželni zbor volili. Pandurji (kar so pri nas žandarji) so švigali z drugimi ljudmi sem in tje, kakor da bi kokoši lovili, prigovarjali in žugali ljudem, volilce pitali z mesom in vinom, kolikor je kdo mogel v usta spraviti, in jim stiskali še drobiža v roke.

„Kjer so briči in ž njimi znani ljudje, tam je vlada“ — si mislim jaz in da bi prav za gotovo zvedel, kako in kaj, stopim med kup ljudi, ktere so strašno obdelovaii, ter prašam precēj ponosnega kmeta:

„Kaj pa se tu godi? Ali je somenj?“ „Res, prav somenj je“ — odgovori mož — „vlada nam ponuja svoje privržence, da bi jih volili v deželni zbor.“

„Kaj vraga“ — se čudim jaz na videz — „ali je tudi pri vas taka navada, da se vladni kandidatje prodajajo tako, da volilec še kaj dobi za svoj glas?“

„O, vselej ne, to le letos“ — mi odgovori — „ko vlada na vsak način hoče v zboru imeti večino.“

„No, za koliko boš pa ti prodal svoj glas?“ — ga prašam jaz.

„Jaz?! Ne za ves svet!“ — mi odgovori odločno.

„Dobro, prijatelj“ — mu potrkam jaz na ramo — „ti si mi všeč, si možak, ga morava kozarec skupaj piti.“

„Ti si aretiran, greš z mano k podžupanu“ — se pa oglasi v tem hipu za nama pandur in prime mene za ramo.

„Zakaj?“ — prašam jaz.

„Zato, ker volilce podkupuješ“ — mi odgovori.

„Tako? Reciva, da bi bilo to res. Ali vladni gonjači jih pa smejo podkupovati?“ — prašam jaz in prizdignem marelo.

„Vlada sme vse, ti pa ne“ — se zadere pandur in me hoče seboj potegniti.

Marela me že žgače, pa mi mislim si: saj ne more nič hudega zgoditi se mi, če grem s pandurjem, bom vsaj videl, kam me bo peljal. In tako grem ž njim do tistega podžupana, ki je nekaj tacega, kakor pri nas okrajni glavar. Kaj se je tam godilo med nama, ne bom na dolgo predel; dosti je, da povem, da me je hotel zapreti — češ, da sem mu sumljiv, ker bi utegnil pri volitvah hujskati zoper vladnega kandidata.

„Tako?“ — prašam jaz — „toraj se tukaj ne sme nihče drug voliti, kakor tisti, ki je vladi po volji?“

„Nihče drugi, Bog ne daj!“ — pritrđi mož.

„Toraj naj pa kar vlada imenuje poslance, ker ni volitev, če moram svoj glas komu dati. To je sila. Voliti se pravi: po svoji volji in svojem prepričanji koga izbrati.“

Ta moja razlaga volitve je možu tako malo všeč, da kar ukaže pandurju, naj me pod ključ dene. Zdaj pa imam jaz špasa že dosti, zato zapoje moja marela, da oba cvilita, in pol ure potem sem zopet čez mejo, ker taka svoboda, kakoršno sem tu videl pri volitvah, ni zá-me, naj jo Hrvatje le sami imajo ali odpravijo, kakor jih je volja. Vsak ima to, kar zasluži, če si ne mara.boljšega priskrbeti.

Na Kranjskem prvega vidim svojega prijatelja Toneta Navratila, ki jo ravno s torbico v roki po cesti maha; ta moj prijatelj Tone je tudi deželni poslanec belih Kranjcev in prav „fajn“ dečko.

„Kam pa stopaš?“ — ga ogovorim — „pa vendar ne v Ljubljano? Saj veš, da ste lani vsi podpisali in rekli, da vas v zbor ne bo?“

„Tako grem naprej tu gor“ — mi odgovori nekako v zadregi in plašno gleda mojo marelo, — „imam opravke. Se bova že videla še kje. Ti mi prenaglo hodiš, veš, jaz bi te ne mogel dohajati. Srečno pot!“

Meni se koj nekaj zdi, pa nočem nič reči, kar roko mu podám pa jo maham naprej po cesti. Pa kam bi šel? Domú se mi ne mudi, če bi tako naglo prišel, bi domá utegnili misliti, da so me kje pretepli; zato postojim malo in premišljujem.

„Ej, kaj če bi malo stopil po Štajarskem“ — si mislim — „tje med Slovence, pri kterih že tako dolgo nisi bil! Boš videl, kaj pereo.“

In že stojim pred Celjem, iz kterega pa puhti tako smrdljiva nemčurska soparica, da si kar nos zamašim in memo tega nemčurskega gnejzda naglo naprej stopim po savinjski dolini.

Tu je pa lepo, res lepo, ljudje pošteni in narodnjaki. Kjer sem se prikazal, povsod smo katero rekli in čas je le prehitro tekel.

„Vaši poslanci toraj ne bodo šli v deželni zbor?“ — so me prašali.

„Se ve, da ne“ — je bil moj odgovor — „kedar Kranjec kaj reče, je tudi mož beseda. Lani so to rekli in podpisali in to je kakor pribito. Ne bo jih, ne bo nobenega, če bi ga prav s konji not vlekli.“

„Dobro, ta je možka“ — so rekli Štajarci — „vi Kranjci ste edini med Slovenci, ki se lahko na noge postavite, da dobote drug zbor. Bog vas živi!“

In pili smo ga na zdravje naših poslancev, posebno očeta Bleiweisa, ki vse tako umno vodi. Mene je strašno veselilo to, da so bratje Štajarci v tem enakih misel z nami, ves židane volje sem prišel domú in tu počival ter domača dela v red spravljal, ker je manjkalo le še par dni do 24. kimovca, to je dné, ko je bil deželni zbor kranjski sklican. Ta dan sem hotel stopiti v Ljubljano in v zbornico, da bi videl, kako kisle se bodo nemčurji držali, ko bodo sedeži naših poslancev vsi prazni.

Tisti dan pride, meglen, neprijazen je bil, še solnce ni hotelo svojega obraza pokazati, menda iz žalosti nad tem, kar se je imelo ta dan zgoditi v Ljubljani. Vse je bilo tako nekako plašno, nikjer veselega obraza, samo nemčurji so me nekako posmehljivo gledali. Jaz nisem vedel, kaj to pomeni, zato se podvizam v zbornico, ker je morala biti že skup.

Ko možko, kakor mož, ki sme na poslance svoje dežele ponosen biti, stopim v zbor, da bi videl sedeže vseh naših poslancev prazne, kaj zagledam! Če bi bila tik pred mano strela vdarila v tla, bi ne bil tako omamljen, kakor sem bil po tem, kar sem zagledal. Čujte in strmite!

Samó štirje sedeži naših so bili prazni, vsak drug pa je imel svojega jahača.

„I, kaj pa je to? ali sem zacopran, da vidim tu osebe, ktere niso, ne morejo, ne smejo biti tukaj? Zmani si oči, Pavliha, boš videl, da ni nobenega Slovenca v zboru.“

Tako mi veli notranji glas, jaz manem oči, jih manem in manem, pa naj jih manem kakor hočem, poslanci ne zginejo s stolov. In tudi namalani ali izšopani niso,

to vidim, ker se gibljejo, kakor nemškutarski, katerih je cela rajda. Dolgo ne morem priti k sapi, še le ko vidim, da očeta Bleiweisa ni med njimi in tudi Kljuna ne, se mi sapa toliko odpre, da ogovorim najbližnjega in ta je moj prijatelj Tone Navratil.

„Vidiš ga tička“, — mu rečem — „zato nisi hotel povedati, kam greš, ko sem te takrat na poti došel. Se mi je zdelo, da bo kaj, kar ni lepo. Kdo te je pa sem klical? Mar vodja in oče Bleiweis, he?“

Tone ne odgovori nič, ampak molče po strani kaže z roko proti voglu, in tam zagledam jaz — koga? Vošnjaka. Zdaj mi je pa koj vse jasno, kakor vrtnarju, ko v koreninah zamrlega zelišča črva najde, zato stopim k svojemu prijatelju Vošnjaku in prašam osorno:

„Ti si toraj tisto kolo, ki je gnalo toliko naših vrlih mož v zbor, da so svojo besedo prelomili? Na, le čakaj, boš že videl, po čem bo zdaj zá-te maslo.“

„Ej, kaj veš ti“ — zareži osorno — „saj ti moje politike ne razumiš, zato ne moreš vedeti, za kaj bo dobra.“

„Tvoje politike menda še marsikdo drugi ne razumi in tudi ne vé, čemu bo“ — odgovorim jaz — „to pa zdaj vsak že vé, da bi ti rad očeta Bleiweisa s prvega stola vrgel in se potem sam ná-nj prav košato vsedel, da bi bil samovladar Slovenije in pa kak! Pa veš — tu-le gor na pest mi sedi, pa boš Benedke videl.“

Potem sva se še prav prijateljsko pogledala, da me je marela srbela, pa sem se obrnil še k drugim našim, ki pa so tako v tla gledali, kakor da bi jih glava bolela. Meni se je zdelo, kakor da bi bilo obojih druge pred drugimi nekaj sram: nemčurjev zato, ker vedo, kako so bili voljeni, Slovencev pa, ker so tako možko besedo držali.

„Kaj pa ti tu delaš?“ — stopim z vprašanjem pred Frénceljna Vestenecka — „ali te ni sram?“

„Prav nič“ — se odreže drzno.

„Se ve, haha“ — pristavim jaz — „to je tako, kakor če bi volka prašal, ali ga ni strah. S tabo ni govoriti.“

Potem stopim k Šafarjevemu Dolfu in Aleksandru Koruzi ter ju prašam:

„Kaj pa vi-dva? Za kóga sedeta v zbornici?“

„Za kupčijsko zbornico“ — jecljata plašno.

„To je tako, kakor če se kdo za gospodarja štuli še, ko so mu že davno vse prodali. Mene bi bilo sram.“

Zdaj zagledam še zadej Johana s Kamnika in vidim, da ga je 15 kil manj v hlačah, kar je s toplic prišel. Ze se napravlja, da bi pred mojo marelo pod mizo zlezal, pa jaz ga pomirim: „Nič se ne boj, Johan, zá-te in za Koreljna je moje marele škoda. Le sedite, le, da bote ture dobili; za vas vse skup mi ni nič žal, le za naše mi je, da so zavoljo take družbe svojo besedo prelomili.“

Potem se še enkrat ozrem po tej čudni zbornici, se zasučem in grem; nekoliko tolaži me le to, da očeta Bleiweisa ni v nji, je vsaj eden še, ki je ostal mož beseda. Pri vratih treščim skup z Žagarjevim Jožetom od Bleda, ki se za Poklukarja piše; ravno je prišel tudi v zbor; po pravici povem, da sem strašno zavzet.

„I, kaj pa tebe jesti prosi“ — ga ogovorim — „da si tudi ti not prišel?“

„Disciplina“ — mi odgovori — „podvržem se večini našega kluba.“

„Tako?! Ali se more govoriti o disciplini pri armadi, ki svojega poveljnika več ne uboga? Kaj je rekel oče Bleiweis, he?“

On migne z ramo, jaz pa tudi, in grem. Zunaj dobim svojega starega prijatelja Andreja, ki je zdaj deželni predsednik. Prijazen, kakor je zmiraj, me ogovori:

„O, Pavliha si še živ? Si prišel malo v Ljubljano pogledat, je li? No, kako ti je všeč?“

„Prav nič“ — odgovorim jaz — „ravno tako je vse, kakor v hiši, kjer imajo mrliča.“

„Pa ne, da bi ti s tem menil deželni zbor?“ — me popraša nekako raznenaden.

„Kaj pa da! Pokopljite vsaj enkrat to truplo, ki ni za nič več, če ne, utegne nastati hud smrad. Če toliko ne premoreš pri Taaffeju — no, z Bogom!“

Po teh besedah se zasučem na peti in jo mahnem proti domu, ker Ljubljana mi je prepusta zavoljo tega deželnega zbora. Ljudje se ogibljejo naših poslancev in še čitalnica je prazna, ker vse misli, da ti tje zahajajo. O, kam smo prišli Kranjci! Zdaj se bom zaril domá in če bom kam šel, ne bom več rekel, da sem Kranjec; ponos je zginil, postrizen je greben. Žalujmo!

Pirker je še zmiraj šolski nadzornik!

Kako bi se godilo kmetu,

če bi se hotel vpreči v politični voz tako, kakor bi dobro delo nekterim njegovih zastopnikov, ki so s svojim vedenjem osodili se.

(Prav lahko mogoča prilika.)

Poslanec — imenujmo ga Bobnar — po svojem sebičnem in nevkretnem ravnanju v državnem ali deželnem zboru pride pri volilcih tako ob ves svoj svit, da se mu je bati zgube vsega njihovega zaupanja. Treba se mu toraj zdi, rešiti se te nesreče s svojim jezikom, ktereга zna dobro sukati. Kaj tacega se najlože doseže, ako se skličejo na shod volilci, in če tudi ne sami volilci, da je le več ljudi. Tam se z odra pové jim kaj prijetnega, prej skrbno na pamet naučenega, in ni pes, da ljudje ne bodo dobre volje! In tako je rešena politična veljava poslančeva, odpravljen strah pred nezaupnico.

Bobnar pa še dalje misli. Ne on sam — tudi še drugi morajo ga vleči iz mlake, to več izdá in tudi kmeta prej oslepi. V svojem volilnem okraji ima moža, trdnega kmeta, kteremu pa tudi prijetno dé, če mu kdo o njegovi razumnosti malo pokadi. Ča pek pravijo temu možaku, zavoljo bogastva ga tudi spoštujejo, njegova beseda velja vsaj tako dolgo, dokler je zraven in bi posmehovanje utegnil slišati. Njegova slabost je tudi to, da se rad smuka okoli gospóde in se potem pobaha, kako ga je ta in oni visoki gospod občudoval zavoljo njegove vednosti in bistre pameti. Poslanec Bobnar dobro pozná tega moža slabosti, zato se podá k njemu in pové, da misli shod volilcev sklicati pri njem, na njegovem travniku. Kdo je srečnejši od Čapka! Brez drugega ponudi vse svoje travnike z vsem senom na njem, če prav vse poteptajo, in še par sodov vina, pa še kaj družega.

Bobnar se zadovoljno namuza in pravi:

„Odškodnina je moja reč, pa če ste tak iskren narodnjak, naj bode, imate za domovino toliko več zaslug. Ker ste že tako vneti za našo reč, kaj, ko bi tudi vi o tisti priliki ktero spregovorili z odra — hm? Vaša beseda veliko velja, to sem že skusil o volitvi. No?“

Čapek je ves kakor na škrcpeh. „Ta je prava“ — zavriska — „govoril bom, da, jaz bom govoril, da bodo ljudem kar ušesa rastle in usta zijala.“

„Dobro, dobro“ — mu seže Bobnar v besedo — „samo povejte mi, kaj bote govorili, da bom vedel.“

„Govoril bom“ — stoka Čapek — „govoril bom, no, bom že povedal, da bo kaj, bolje ko naš fajmošter.“

„Prav, prav“ — poprime Bobnar — „vem, da bote kaj posebnega povedali, ker jih imate v glavi, kakor malokteri. Vendar mora vsa reč nekako obliko imeti. Vi kot prvi moj volilce bote govorili précej za mano in da ne bova oba enako govorila, sem vam tu prinesel govor kar spisan. Naučite se ga z glave, saj to ostane med nama, vsak bo mislil, da ste sami sestavili ga. Da bote pa še bolj naglašali posamezne stavke, vam ga bom prej prebral.“

Bobnar prebere govor, ki ga je v svojo slavo sam sestavil, Čapek posluša in ker so mu besede všeč, je ves raz sebe, kakor bi slišal že plosk, ki bo donel njemu, njegovemu talentu. Hlastno vzame Bobnarju govor iz rok, objubi, da se ga bo od besede do besede naučil, ter tudi vse drugo za shod volilcev priskrbel; naj Bobnar le trdno zanese se na nj. Bobnar je s tem zadovoljen, stisne roko roko in odide vesel.

Na to je štirinajst dni Čapkova kmetija vsa narobe. On sam se ne zmeni za nobeno reč, neprenehoma se uči govora, posli njegovi in še drugi najeti ljudje pa nosijo povabila in oklice okoli — sploh, pri gospodarstvu se godi grozna škoda, ker je vsak dan praznik. Sosedje se temu zelo čudijo in ugibajo, kaj li bo iz vsega tega. Pred shodnim dnevom prinese krojač Čapku čisto novo obleko, kakoršne ta še o svoji poroki ni imel. Zvečer privlečejo majev, vej in mladih dreves, s katerimi obsadijo za shod odločeni prostor, potem pride še cela butara raznih na novo narejenih zastav in bandercev, kateri se potaknejo po drogih in drevesih, in prostor je okinčan ves na Čapkove stroške. Tudi glasbena banda se pripelje z mesta, naročena po Čapku. Ravno tako je oskrbel zadosti smodnika za streljanje.

Dan shoda napoči in Čapek je prvi na nogah. Brž še enkrat ponovi ves govor, potem vredi vse za slovesen sprejem poslanca Bobnarja in njegovega spremstva. In res, prav krasno je, ko se ta pripelje v družbi bradatih, ljudem popolnem neznanih gospodov. Možnarji pokajo, zastave vihrajo, godba igra; ljudje debelo gledajo, ker kaj tacega še smajni dan ni bilo nikoli tam. Zbralo se jih je bilo veliko, volilcev le malo, drugi so bili večidel radovedneži. Čapek je bil sreče ves raz sebe, ko so mu bradati gospodje roko stiskali, malo da ni pozabil svojega govora.

In kak je bil ta govor, ko je ob splošnem strmenju stopil Čapek na oder! Gospoda se je muzala, ker je bilo pač veliko besedi, pa nič pravih stavkov, kmetiški poslušalci pa so strmeli, ker tako govoriti Čapka niso še nikdar slišali. Ta je krvavi pot potil, zgubil večkrat nit govora in že je kazalo, da bo v besedah vtonil, kar mu priškoči Bobnarjevo bradato društvo na pomoč s krepkim ploskom in krikom in tako mu ni reči treba več ko: „Živili naš zlati poslanec gospod Bobnar!“

Bradači zagrome „živijo“, ljudstvo tudi kriči ali tuli, potem se pokaže na odru Bobnar, se zahvali za yrisk in zaupije na vse grlo: „Naj živi naš vrli gospod Čapek!“ Ljudje, posebno bradači, pritisnejo zopet s krikom in zdaj je Čapek v desetih nebesih. Sploh: dan se konča z grozno slavo, mize so vina mokre, Čapek še tri dni prebava vse, kar je videl in slišal, ne govori z nikomer, ampak ponavlja le svoj govor in to, kar so mu Bobnar in njegovi bradači prijetnega in laskavega pravili in kako so ga povzdigovali. Še žena, če pride kaj prašat, dobiva tako kratke in robate odgovore, kakoršnih prej ni dobivala nikdar — sploh, Čapek je tri dni zavžite slave kar pijan.

Še le četrti dan ga zdrami brič z davkarije, ki mu pomoli pod nos polo, na kateri stoji zapisano, da ima Čapek plačati davka nekaj čez 100 gld. To dé Čapku tako, kakor da bi razbeljenega z ledeno vodo polil; jeza ga popade in predno prav ve, kaj stori, leži davkarski brič zunaj s polomljeno roko, da se komaj do bližnjega zdravnika privleče. — Drugi dan jih pride več in z žandarji, ti zahtevajo zopet davek, Čapek, zdaj ves ponižen, ker je premislil, kaj je včeraj storil, gre k svoji denarni tružici, da bi plačal, pa tam ga ni solda več, vse je izdal za shod. Ker toraj ne more plačati, mu zarubijo vso živino in komaj se izprosi, da mu je kar ne odženo. Povedo mu pa še tudi, da zavoljo včerajšnje dogodbe bo imel že s sodnijo opraviti.

Ta sramota! Čapek jo premišljuje, zdi se mu, kakor da bi se bil iz strašnih sanj zbudil, se buta ob glavo, a slednjič skoči kviško ter se zakrohota: „Ej, kaj de to! Saj je Bobnar moj prijatelj, on bo že spravil me iz zadrege

in pokazal tem davkarskim oném, kaj sem jaz, kmet, prostak.“ Zato si tudi prve dni nikakor ni vbijal glave s tema dogodbama, marveč zamislil se zopet v svojo slavo ter prebiral po Bobnarju naročene časnike (za ktere je pa naročnino on sam plačal) pridneje, nego se je brigal za gospodarstvo; tudi je zahajal zvečer v gostilno, kamer je povabil več sosedov, da jim je svoje misli ali marveč to, kar je bral, razkladal, pa tudi posebno „zmahtne“ članke prebiral. Vino, ki je močilo grlo njegovim poslušalcem, da so mogli z besedami pritrjevati, teklo je na njegov račun, včasih celo na kredo, če je drobiža zmanjkalo.

Kar dobi nekega jutra dve pismi. Prvo ga vabi k sodniji, da se bo zagovarjal zavoljo davkarskega briča, ktereга je skozi vrata pahnul, da se je ta hudo poškodoval; drugo pa je naznanilo davkarije, da mu bo zarubljena živina prodana, ako ne plača v 14 dneh.

Sitna reč! Prvo ga skrbi bolj ko drugo. Pa saj je poslanec Bobnar mogočen mož, mu bo že pokazal pot, po kateri se bo izrezal; Bobnar je pa tudi premožen, si je že marsikak tisučak zaslužil s svojim poslanstvom, toraj mu bo za davke potrebnih par sto kar posodil, da mu le reče. Ni vredno da bi si človek glavo belil.

Podá se toraj v mesto k gospodu Bobnarju. Ta ga jako vljudno sprejme, mu stiska roko ter sladko praša, zakaj ga nikoli ni k njemu. Komaj da pride Čapek do besede in more razložiti svojo reč in zadrego, v katero je prišel zavoljo shoda na čast Bobnarju. Ali čuda! Obraz Bobnarjev postaja čedalje temnej in ko je Čapek končal svojo žalostno povest, se Bobnar oglasi čisto mrzlo:

„Za prvo reč, ki je bila jako nepremišljena od vas, da huje ne rečem, si morate najeti kacega zagovornika, pa vam bo težko kaj pomagalo. V drugi zadevi, namreč, da bi vam jaz posodil par sto goldinarjev, vam moram pa kar naravnost reči, da se s takimi barantijami ne pečam; to je naloga denarnih zavodov ali posojilnic, obrnite se toraj do take ktere. Če bi vam mogel kako drugače postreči, storim to prav rad, bodite prepričani; žal mi je pa na vso moč, da ste ravno prvi pot prišli v zadevi, v kateri vam res ne morem vstreči. Res, prav žal mi je.“

Čapku lezejo oči, ušesa in usta narazen, ko teh stavkov nerazumljive mu besede v sebe sprejema ali bolje rečeno: davčev se jih požira. Kar sapa mu zastaja, grlo se mu zadrigne, omotica se ga prijema. Sam ne vé, kako pride z Bobnarjeve hiše, kako potem domú. Ne govori nič, videti pa je, da se v njem nekaj kuha, kar mora priti na dan ali pa vso posočo prestrojiti.

Zgodilo se je pa zadnje. Drugi dan gre namreč Čapek k svojemu svaku, premožnemu kmetu v sosedni fari, ter ga prosi, naj bi mu za par mesecev posodil 200 gld.

„Ej pojdi no, ali se norčuješ?“ — se pa posmehuje ta; — „človek, ki toliko denarja tje vrže za tako neumnost, kakor je bil tisti volilni shod, in ki ima prijatelje tako mogočne bradate gospode, mora imeti zlata in srebra po vseh loncih. Nikar se ne norčuj z mano!“

Ako bi Čapek ne bil že mrzle plohe dobil prej na razbeljeno glavo, gotovo bi bil zdaj vzkipel in svaku par debelih povedal; tako pa že omehčan in prekuhan poniža se do tega, da pové svaku svojo nezgodo in kako se je gospod Bobnar obnesel.

„Ha ha“ — se smehlja svak, pa ne več tako rugljivo — „vidiš, kaj se pravi z gospodi vpreči se v politični voz? Koliko te je stal shod za gosp. Bobnarja?“

„Vsega skup čez 200 gld., če druge škode ne vračunim“ — zdihne Čapek.

„In zdaj ti gosp. Bobnar toliko še posoditi ni hotel! Vidiš, taki so tisti politikarji brez srca. Kmet jim je dober, da jim voz slave in dobička vleče; ko pa jih prosi jesti, ga na kratkem odpravijo, češ, da jim je nadležen.“

Čapek molče prikima z glavo, svak pa nadaljuje: „Sreča zá-te, da si tako kmalu naletel. Če bi bil dalje še brodil po političnem kropu, mesto držal se svo-

jega posla, bi se bil še huje opek. Hvaležnosti taka gospoda ne pozna. Jaz ti bom posodil ne 200, ampak 300 gld., pa le pod tem pogojem, da si vse politične muhe brz iz glave spodiš.“

„Saj sem jih že spodil, ne boj se“ — odgovori Čapek.

„Jaz ne mislim, da bi se ne smel brigati za dogodbe po svetu, vzlasti za narodne zadeve“ — nadaljuje svak — „to je celó potrebno. Samo takim gospodom, kakor je Bobnar, se človek ne sme zapisati z dušo in telesom. Beri, beri, čim več tim bolje, toda le tebi koristne reči in ne na škodo svojim opravkom. Razumen mora biti tudi kmet, a v više stvari mu ni treba nosu vtikati. Redki so, ki kmetu pomagajo, pomagati si mora sam.“

„Pametne so te besede“ — pravi Čapek — „po njih se bom ravnal, gospod Bobnar bo to kmalu čutil.“

In Čapek je ostal mož beseda. Svak mu je posodil denarja, da je davek plačal. Zavoljo briča je moral osem dni sedeti in tudi nekaj plačati, potem pa je skušal pozabiti to in popraviti vse, da pride v stari kolovoz, kar je dobrih par let trpelo. Po Bobnarji priporočenim mu knjigam in časnikom je dal slovo, o prostih urah pa je bral le podučne in kratkočasne liste in knjige, sploh pa se bolj pečal s svojo kmetijo kakor z abotno Bobnarjevo politiko, kateri se je le še posmehoval.

Ko mu je o novih volitvah Bobnar zopet poslal cel zvezek oklicev do volilcev s prošnjo, naj jih razdeli, mu jih je Čapek poslal nazaj in spodaj narisal, kolikor je znal — figo.

Pirker ist noch Landesschulinspektor!

Jezična Žefa.

Zadnjič sem pravla, kako so naša gospóda objedli in opili pa še drugač oškodoval' tistga gospoda fajmoštra, de je blo mene sram. Nej zdej povem, kako se je potlej godil', k' še te rči ni konc bil.

Enkrat prileti naš gospod, k' sem ravno za kosil' zakurila, k men v kuhinjo pa reče: „Žefa, na, tle je en goldinar, pa skoč' brz pred rotovž in poglej, če dobiš kakšno piško, raco al kaj taga. Potlej pa imaš tle še en goldinar pa pejd' v mesnico po mal več mesa, nas bo dons več pri kosil', de veš, bomo imel goste.“

„Kolk' jih pa bo?“ — prašam jest.

„En sam“ — odgovori — „tist fajmošter, k' smo bli zadnjič pri njem.“

„No, to je pa lepo, de ste povabil' gospoda“ — rečem jest — „bom že vse prav dobro napravla. Al že gospá vedó?“

„Sej ni treba“ — odgovori gospod — „kar pejdi pa nakup', bom že jest povedal, de se pripravjo.“

Jest letim brz po par pšancov pa po teletnine in kar sliš' zraven, in pricefram dām. S stanvanja ven v kuhinjo pa že slišim špetir med gospodam in gospo in k' ravno

9/5
čem pšanca zaklat, pridre gospá ven vsa zmršena in zburjena, kakor de b' se bla ravno tepla, pa reče men' :

„Nič ne boš napravljala več, Žefa! Mi bomo kosil' sami, nočem nobenga tujca k miz'. Teletnina bo za zvečer za nas, pšanc pa za juter. Tist' gospod nej gre v oštarijo jest, sej jih je dost po mest', pa lepših kakor tam v njegovem kraj.“

Jest sem kakor poparjena in spustim pšanca, k' sem ga že za vrat držala. „I pa, gospá, gospod so mi rekli“ — se oglasim vender.

„Gospod je včasih tud' brez glave“ — se zadere gospa — „če b' mi tuje ljudi futral', b' kmal' sami ne imel' nič dobrega.“

„Pa mi smo pri gospod fajmoštri un dan vender dobro kosil'“ — pritaknem jest — „zato s' jest mislim, de b' se spodoblo —“

„Ej, kaj veš ti, avša! On ima vse domá in more še vesel bit', če kdo k njem' pride. Pri nas je pa drugač, pri nas ni taka navada; sej so oštarije, k' se vse dobi. Potlej pa — kdo mara tako dolgočasne ljudi, kakor so s kmetov!“

Zdej pa men' res kri zavré, de se ne morem več zdržat' in rečem:

„A takó?! Veste kaj, gospá, prav imate, de ne pustite gospoda fajmoštra priti h kosil', h katerem' se niso sami, ampak so jih gospod povabil'; prav imate!“

„Zakaj?“ — praša gospá zavzeta.

„Zato“ — se postavim jest — „k' vi vsi skup, razen gospoda, niste vredni, de bi tak častitljiv gospod pri vas kosil', in če bi vas poznal', bi tud' ne prišli, to rečem jest, Žefa!“

No, to je bil ogenj v streh!! Tako sva se dajal', de b' bla gospá kmal v mene skočila, če b' jest ne bla pokazala kuhovnice.

„Če vi priženete celo čedo razposajenih otrok in drugih“ — sem rekla — „v kakšen miren farovž, de vse prevrnejo in prekucnejo, pa škode narde Bog ve kolk', in če vse shrambe gospodu spraznite, to ni nič. Če pa zdej naš gospod povabjo gospoda fajmoštra na čist navaden kosil', pa to ni prav. Sram vas bodi, fej! Pri tak' gosposk' sodrži pa res ne bom služila, grem raj krave past al pa cunje prat.“

K' se na to če gospa vá-me zakadit', skoč' vmes gospod, k' je vse to poslušal. „Tiho bod' Žefa“ — mi reče — „gospá si bo dons sama kuhala in jedla z otroci. Ti imaš tukej tvojo plačo za štirnajst dni naprej, pa kar lahko greš precej, če češ. Prav si rekla, de z nektermi ibljan-skmi gosposkmi babami ni za shajat'. Jest bom dons kosil z gospod fajmoštram v oštarij, pa še par litrov ga bova pila več na moj račun, če bodo oti. Nej moja gospa zdej sama kuha, zá-njo bo že, zá-me b' ne blo, k' še močnika ne zna skuhat'. Kuharce ji ne bom več plačval', domá pa tako dolg ne bom jedel, de bo znala sama dobro kuhat', k' ima tak jezik in take muhe v glav'. Jest grem, Žefa, ti pa tud', če češ.“

Pa sva šla oba, jest kar za gospodam. Kako je potlej gospa kosil' skuhalá, ne vem, pa tud' tega ne, kako so poznej naredli. Le tolk' mi je Cena pravla, de nobena kršenca tam ne more ostát' in de gospod zdej večkrat v oštarij kós' in večerja.

Po ti službi bi bla imela iti v Kostanjevco k župan', k' mi je pisal, de me silno potrebuje. Ker sem pa večkrat že naletela, če sem šla kam kar men' nič teb' nič, sem pred pozvedla, kaj je ž njim. In zvedla sem lepe rči, kar cele storje. Če b' imela dolg jezik, b' lahko pravla, kako je ribe in rake obrajtal, k' je bil še mlad, potlej pa, kako zna rči kupovat', k' jih more potlej nazaj nosit', kakor sodni dan tatje vkradeno blago. Nemšk' se je tolk naučil, de govori, kakor de b' koso klepal al peške trl, to posebno kder sta njegova prijatla Gač in Štravs zraven, de se vid, kakor de b' bli to trije gospodje. Slovenšne

nič ne obrajta, tiste, k' očjo imet' od njega kej slovensk pisanga, kar podi, pravi, de se zavolj ljudi ne bo slovensk učil. Pa ni Bog ve kaj, kakšenga barona, dohtarja al pa saj gospoda sin, prav reven je, le z nemčurstvom si je nekej pomagal, k' ve, de, če kdo nemšk kleplje, ne gre vselej v luknjo. Pri vsem tem pa ni tako hud nemčur, če kaže dobiček, je tud' Slovinc, in če pride k njem' v oštarijo še tako hud Slovinc, bo ž njim zabavljajl čez nemčurja ravno tako, kakor z nemčurjem čez Slovence, de le vina velik' na mizo pride. Saj pravim, vse to in še več družga b' lahko povedala od tega moža, k' sem vse zvedla, pa nočem; le to povem, de nisem šla dol, k' taka služba ni zá-me. Jest imam zmirej preveč srce na jezik', zato b' se bla kmal zbesedla in morebit' bi blo še kuhovnice treba.

Zdej pa, zdej! Kaj takga pa še ni blo, kar svet stoji. Le pomislite: Prišli so k meni, de b' šla kuhat za ves kranjski deželni zbor, kakor je zdej in k' si ga človek lepšega mislit' ne more.

„O, tega pa ne, tega“ — sem rekla — „za take gospode pa jest ne maram kuhat'; ti nej si najmo eno, k zna prav dobro ričet za Žabjek kuhat'.“

To sem rekla pa sem šla — kam? bote že drug' pot zvedli. Zdrav' bodite!

Naši poslanci so šli do dveh vsi v deželni zbor!

Krišpin Krišpovič.

Danes, gospóda moja, bi imel zagovarjati štirinajst kranjskih poslancev — zatoženih, da so z vstopom v deželni zbor prelomili svojo besedo in razdražili ves narod, ki je zanesel se, da jih v zbor več ne bo. Vsaka pregreha se dá zagovarjati, morda tudi ta, pa jaz pri vsi svoji izurjenosti in zvedenosti ne morem najti najmanjšega razloga, s katerim bi kot vesten človek in narodnjak to pregreho mogel zagovarjati, zato nisem mogel vslišati prošnje onih dvanajsterih, marveč rekel sem jim, naj gredo in iščejo, če dobodo ktereга, ki bo hotel ali mogel ta njihov greh zagovarjati.

Brž potem sem dobil družega klienta, ktereга tem rajši in lažje zagovarjam, ker ga dobro poznam in sva že več let znana. To je Pratkarjev Jaka z Gorenjskega, piše se za Smoleta in je zdaj deželni šolski svetovalec na Kranjskem. Zatožen je, da slovenski ne sliši tako dobro, kakor nemški, da mu je toraj „hier“ ali vsaj „gir“ ljubši od slovenskega „tukaj“ ali „tu“.

Pa, gospóda moja, zopet vidim pred sabo obraze, od kterih mi je milejše sodbe pričakovati, če vdarim na nemške strune, in ker tudi moj klient nemški bolje sliši ko slovenski, že vidim, da bom moral vrezati jo po nemški.

Also — meine Herren! „Pratkarjev Jaka“, Ihnen jedoch nur unter dem Namen Jakob Smolej, k. k. Landeschulrat und Gimnasialdirektor bekannt, ist angeklagt einer offenbaren Schwerhörigkeit, um nicht zu sagen: Taubheit gegen slovenische Laute, einer daraus entspringenden unüberwindlichen Abneigung gegen alles Slovenische sowie offener Sympathien für das „Tajčkrainerthum“, die schon ganz nahe an die Grenzen des Renegatenthums streifen,

wenn sie dieselben nicht gar bereits überschritten haben. Diese Eigenschaften und Gesinnungen werden meinem Klienten deshalb als Vergehen angerechnet, weil er „von Haus aus“ (sein Lieblingsausdruck, meine Herren!) der schlichte Sohn eines urslovenischen Bauers, nun aber noch dazu Direktor eines Gimnasiums ist, das von völkerrechtswegen slovenisch sein sollte; dass er sich nach Empfang des Landesschulrathsamtes in dieser Richtung nicht besserte, wird ihm noch als Erschwerungsgrund angerechnet.

Allerdings, meine Herren, sind das auf den ersten Blick Anklagen, an deren Entkräftung sich nicht sobald ein Völkerrechtsgelerhter heranwagen wird, zumal bei einer politischen Situation, wie sie dem slovenischen Volke vom jetzigen Ministerium versprochen ist und angeblich auch bereits unterwegs sein soll; allein man muss die Sachlage nehmen, wie sie schon lange da ist, nicht, wie sie sein sollte oder unterwegs ist. Und von diesem Stand- und Gesichtspunkte wünsche ich den heutigen Fall aufgefasst zu wissen und es wird mir ein Leichtes sein die Hinfalligkeit der Anklage nachzuweisen und diess sowohl mit Rücksicht auf die Individualität meines Klienten, als auch noch besonders mit Rücksicht auf die schulpolitische Situation in Slovenien überhaupt und in Krain insbesondere.

Zuerst will ich Ihnen, meine Herren, die Individualität und das Vorleben des Jaka Smolej, meines Klienten, in soweit aufdecken, als dies dem heutigen Falle von Vortheil sein kann. Als Sohn eines schlichten Oberkrainer Bauers konnte er solange nicht deutsch oder wenigstens „tajč“, bis es ihm durch germanisirungsbeflissene Lehrer sukcessive und nicht ohne grosse Mühen von beiden Seiten eingedrillt wurde; Haare, Ohren und andere Bestandtheile seines Körpers wüsten davon ganze Passionsakte zu erzählen. Der junge Jaka, ein findiger Kopf, blieb für derlei Eindrücke nicht unempänglich, er befliss sich sogar die „von Haus aus“ in die Schule gebrachte slovenische Sprache, die so ganz nutzlose, ja sogar anstössige ehemöglichst zu vergessen, was ihm wirklich so gut gelang, dass sie ihm heute noch nicht so geläufig ist, als er es in gewissen Augenblicken wünschen mag. Durch Beruf wurde er auf seinem weiteren Lebenswege in der deutschen und — warum sollte ich es verschweigen? — auch deutschdümmelnden Lohe so durchgeweicht, dass dieselbe sein ganzes Wesen durchdrang und erfüllte. Und das war sogar sein grosser Vortheil, wie männiglich aus seiner jetzigen Stellung ersehen kann. „Tajče“ Hausfrauen aus Neumarkt oder einem andern urgermanischen Winkel tragen dann das ihrige dazu bei, dass die durch Schulbildung erstickte Pflanze auch im trauten Heim nicht mehr zum Keimen kommt.

Und nun gar, meine Herren, war es nicht aufmunternd, ja geradezu verführerisch für meinen Klienten, wenn er Leute seines Standes — ich führe zum Beispiele nur Pirker an — mit ähnlichen Gesinnungen höher und höher sich emporranken sah? Hätte er etwa da den im Innern vielleicht noch gebliebenen letzten Rest von einem Funken Sympathie für seine Muttersprache neuerdings anfachen sollen und diess möglicherweise zu seinem Nachtheile, da mein Klient zu den Muthigsten gerade nicht gehört und für gewisse Gesichter am politischen Horizont nicht unempänglich ist?

Sie, meine Herren, werden dem gegenüber vielleicht einwenden, dass mein Klient Jaka Smolej, der k. k. Gimnasialdirektor und Landeschulrat, eben ob seines politisch richtigen Geruchsinnes unter der jetzigen Regierung sein durch frühere Situationen so gewordenes „Ich“ verläugnen und den angeblichen Intentionen des Ministeriums Taaffe anschmiegen werde. Ganz richtig, meine Herren, wenn er irgendwo einen Ernst oder gar abschreckende Beispiele sehen würde, denn zu den muthigen Charakteren, die sich auf eigene Gefahr einem Sturme aussetzen würden oder wollten, gehört, wie gesagt, mein Klient eben nicht. Seien

Sie überzeugt, meine Herren, das Jaka Smolej ein Teig ist, aus dem die Regierung alles formen könnte, was sie wollte, wenn sie es nämlich ernstlich wollte; seien Sie überzeugt, dass mein Klient von der Schwerhörigkeit gegen die slovenische Sprache bei nur geringer, aber ernstlicher Auskultation seitens der Regierung um so eher geheilt wäre, als er diese Schwerhörigkeit nicht „vom Haus aus“ mitgebracht; ja noch mehr: ich wage sogar zu behaupten, dass diese Schwerhörigkeit in's Umgekehrte umschlagen würde, wenn es der ernste, aber auch wirklich ernste, d. h. strenge Wille der Regierung wäre, denn diese für ihn erwiesenermassen nützliche, ja vortreffliche Eigenschaft hat er bei allen sonstigen Eigenthümlichkeiten, dass er strenger Regierungsmann ist.

Durch diese meine Ausführungen glaube ich klar und deutlich bewiesen zu haben: erstens, dass obige Vergehen meines Klienten Produkte des durch den germanisatorischen Zeitgeist eingepflichten antislovenischen Fühlens und Denkens sind, ihm also ebensowenig als solche angerechnet werden dürfen, als z. B. der Katze das Mäusen; — zweitens, dass diese Vergehen, wenn es auch wirklich solche wären, mehr als entschuldigt und gerechtfertigt sind durch die germanisatorisch-politische Situation, welche zu ähnlichen Auslassungen und Handlungen gar zu verführerisch aussieht, ja, bei welcher mein Klient anders gar nicht handeln konnte.

Aus diesen Gründen erwarte ich einen eklatanten Freispruch meines Klienten und stelle zugleich den Antrag: in die Kosten dieser Verhandlung sei jenes Ministerium zu verurtheilen, welches diese unnatürliche Situation abzuschaffen noch immer keinen wahren Ernst zeigt.

Ich habe gesprochen, meine Herrn!

??? Dr. Vošnjak ???

Vitezu Trsteniškemu.

V viši povzdignjen si stan, nov vitez si zdaj — Trsteniški, Bleiweis ostani pa nam, stari Slovencev očak.

Gledišna novica.

Slišati je, da misli vodja nemškega gledišča v Ljubljani tiste slovenske poslance, ki so šli v deželni zbor kranjski, po končanem zborovanji najeti za žalostne igre, ker tako dobro igrajo žalostne naloge.

Grof Taaffe in ustava.

(V postelji ležita mož Taaffe in žena Ustava, v zibelki zraven pa se la-sata in upijeta otroka Slovenec in Nemeec. To moti Taaffeja v spanji, zato se začne sledeči pogovor.)

Grof Taaffe. Daj, daj, draga ženka pomiri najina otročička, da bota vtihnila in zaspala. Če ne vtihneta kmalu in boš ti trudna, ju bom pa jaz namestu tebe vpo-kojil.

(Dve uri pozneje, ko otroka nočeta vtihniti.)

Ustava. Zdaj je že polnoči, pa otroka še ne dasta miru. Skusi zdaj ti pomiriti ju, saj sta toliko tvoja kakor moja.

Grof Taaffe. Res da, draga ženka, a jaz pustim svoj del kričati.

Kranjskih Slovencev poslanci, kaj je mož — beseda?

Lovcem uganjka in nauk.

(Poslano „Brenceljnu“ z Dolenjskega.)

Šest lovcev je šlo na lov. Ustrelili so enega zajca in enega so pustili živega več v gozdu, nego jih je bilo pred lovom. — Kako je bilo neki to mogoče? —

Tako-le: Dva zajca so vzeli lovci seboj — se ve da živa — v gozd ter ju izpustivši streljali. V tem hudem boji je eden revež, ki je imel bolj nerodne noge, izdihnil svojo nedolžno zajčjo dušico, drugemu pa so otele urne pete mlado življenje. —

Lovci! tako delajte po svojih lovih, pa vam ne bo nikoli zajcev zmanjkalo.

Iz ljubljanske čitalnice.

(Le gostom razumljivo.)

Do zdaj je bila navada, da so slovenski poslanci hodili za mizo; letos pa je šla miza za poslanci.

Kaj misli Taaffe?

Vse skup ni nič.

Vse leto so z besédo in peresom trobili po svetu:

1. da bo deželni zbor kranjski razpuščen,
2. da, če ne bo, naši poslanci ne gredo va-nj, ker so to obljubili,
3. da bo s 1. dnem oktobra sveta konec.

Zdaj se pa nič od tega ni zgodilo, zato pravim jaz, da zdaj vse skup ni nič ni, ker ves svet ni za nič.

Star veren Kranjec.

Prošnja.

Nesrečnež, ki je zastavil vse premoženje na to, da naši poslanci ne bodo šli v zbor, in tako postal berač, prosi poštene in usmiljene Slovence milih darov. Imena dobrotnikov bo priobčeval „Brencelj“.

„Brencelj“ piše:

Gosp. J. K. v. G. Na Vaše in več družih vprašanje bodi skupen odgoror ta: Banka „Slovenija“ je zdaj popolnoma umrla, tudi pogrebni stroški so že poplačani. Iz zapuščine utegnejo delničarji še kak groš nazaj dobiti.

Gosp. A. P. v L. Da ima Hribár od banke „Slavije“ mogočnosti in presirnosti dosti za ministra, je znano. Da je svojim „oficirjem“ prepovedal zahajati v čitalnico, je pa novo. Je pač pemski Slovenec.

Gosp. F. P. na T. Gospod poslanec Kljun ne hodi v kranjski zbor. To je tudi naravno: kjer glave (dr. Bl.) ni, tudi kljun ne more biti.

Ta številka velja za mesec september in se je zakasnila posebno zato, ker je bil „Brencelj“ zavoljo vstopa slovenskih poslancev v deželni zbor kranjski tako omamljen, da dolgo ni vedel, ali je mandelc ali babica. Št. 10 pride že ta mesec. Z njo se prične tudi zadnje četrtletje.

Pavliha: Kam smo prišli! Zdaj že jajce več ko puta vé.

die Schwerhörigkeit habe, dass er auch die Taubheit nicht als ein Verbrechen an sich ansehen könnte, was die Folge sei, wenn man sich nicht bemüht, sich die Schwerhörigkeit zu heilen, sondern sie sich selbst überlassen lässt. Ein Klient, der die Schwerhörigkeit wegen der schlechten Nachbarn heilen wollte, aber erfolglos war, wurde ihm die Schwerhörigkeit als ein Verbrechen an sich angesehen; ja noch mehr, ich wäre bereit zu behaupten, dass diese Schwerhörigkeit ein Verbrechen um so mehr wäre, wenn es der Ursache nach auch wirklich eine Verletzung der Willkür der Natur wäre, denn diese Verletzung sei in der Natur nützliche, vortreffliche Eigenschaften hat, die durch die Schwerhörigkeit verloren gehen, dass er sich die Schwerhörigkeit nicht heilen lassen sollte.

Wenn diese meine Bestimmungen glaube ich klar und deutlich bewiesen zu haben: erstens, dass obige Vergehen meines Klienten Produkte des durch die germanischen Zeitgeist eingeprägten antistatistischen, Falsch und Dünkels sind, aber also ebenso, als solche nicht bestraft werden dürfen, als z. B. das Mitleid der Mäuser; — zweitens, dass diese Vergehen, wenn es auch wirklich solche wären, mehr als entschuldigend beschönigt und durch die germanisch-politischen Zustände, welche zu ähnlichen Anlässen und Handlungen zu verführerisch zu sein, ja bei weicher Meinung, als anders gar nicht handeln konnte. Aus diesen Gründen erwarte ich einen klaren und bestimmten Bescheid meiner Behauptung, welche zugleich der Antrag in die Kommission, die Verhandlung sei jedes Ministerium zu verurteilen, dass diese unnatürlichen Vergehen abzuschieben sind, und dass die Kommission sich nicht abgeben sollte.

Ich habe mich bemüht, Ihnen die Gründe zu erklären, die mich zu dieser Behauptung geführt haben.

Dr. ...
Vizepräsident ...

Viele ...
Bleibe ...

Shant ...
Hadi ...

ker ...

...

...

...

...

Kranjski Slovenci poslanci, kaj je med — beseda?

...

Šest lovcev ...
Tako ...

...

Is ljubljanske citavnice

Do zdaj je bila ...

...

...

...

Star veron Kranjca.

Prošnja.

...

...

...

...

...

1898 60181